

روزنامه فرهنگی، اجتماعی با روش خبری – تحلیلی -اطلاع رسانی
بنیانگذار: عبدالحمداکبری | تاسیس: ۱۳۸۳
صاحب امتیاز: شرکت رسانه ووداد پارس
مدیر مسئول و سردبیر:امیر اکبری
شنبه ۰۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ / سال سیست و یکم / دوره جدید / شماره ۵۱۵۷ | 26Apr2025

اصفهان مرو

معماری اصفهان و شاهکاری که ریاضی و عرفان را یکجا دارد

طراحی میدان، که به نام میدان ایرانی شناخته می‌شود ترکیبی از بازار، مرکز حکومتی و محل مذهبی (مسجد) است؛ پیش از میدان نقش جهان، نمونه‌هایی از این الگو در میدان کهنه (عتیق) اصفهان، میدان امیرچخماق یزد، میدان شاه قزوین و میدان صاحب ابد تبریز دیده می‌شد. این استاد دانشگاه توضیح داد اگرچه سه بنای مهم و سردر قیصریه به‌عنوان عنصر چهارم در این میدان قرار دارد اما جامای عمکلر ده‌ها به‌صورت متقارن نبوده و به نظر می‌رسد جبهه جنوبی میدان مهم‌تر از جبهه شمالی بوده، تاحدی که جبهه شمالی تقریباً متروک شده است، عشقی‌نژاد یادآور شد نکته جالب دیگر، قرارگیری دو مسجد مهم در این میدان است که با جهت قیله زاویه دارد اگر این زاویه وجود نداشت، طراحی مسجد ساده‌تر می‌شد. این مسئله این پرسش را ایجاد می‌کند که آیا این طراحی عمدی بوده یا اشتباهی محاسباتی؟ به‌راستی چرا امیدان نقش جهان به سمت قیله نچرخیده است؟ در معماری مساجد این میدان، معمار با طراحی دو دالان و چرخش آن‌ها، ورود به صحن مسجد را در راستای قیله استوار کرده است، اگر میدان به سمت قیله می‌چرخید نیازی به این چرخش نبود در مراسمی مانند نماز عید فطر، اگر میدان در جهت قیله بود، نمازگزاران می‌توانستند همگی در راستای میدان نمازبخوانند.

۴ از تقسیم آب تا طراحی میدان و ماجرای نبوغ مهندسی یک دانشمند
او همچنین با بیان اینکه در بحث سیستم آبرسانی و مدیریت آب نمونه مشهور، حل مسئله کمبود آب در اصفهان توسط شیخ بهایی است، توضیح داد: در دوره صفویه، کشاورزان از قبایل مختلف بر سر آب زاینده‌رود و شاخه‌های آن دچار اختلاف بودند و احتمال شورش وجود داشت که شیخ بهایی با دعوت از همه به آرامش، پس از ماه‌ها بررسی، زاینده‌رود را به ۳۳ قسمت تقسیم و حقابه‌ها را تعیین کرد این اقدام به درگیری‌ها پایان داد. این استاد دانشگاه گفت: پیش از او، دانشمندانی مانند غیاث‌الدین جمشید کاشانی، خواجه نصیرالدین طوسی و ابوریحان بیرونی نیز درگیر این مسئله بودند. در حوزه نظری، بسیاری از دانشمندان ایرانی و مسلمان درباره حل مشکل کمبود آب، حفر چاه و قنات، کانال‌کشی و تقسیم عادلانه آب‌مطالایی نگاشت‌اند.عشقی‌نژاد گفت:سیستم آبرسانی اصفهان، شامل طراحی مسیر زاینده‌رود، محاسبات تقسیم آب و ساخت آبراه‌هایی مانند مادی فرشادی و مادی نیاصرم است که به شیخ بهایی نسبت داده می‌شود. او با درک شیب زمین، حجم آب و نیازهای مردم، سیستم پایدار و مهندسی‌شده‌ای برای آب‌رسانی به کل شهر طراحی کرد. او در مورد ارتباط شیخ بهایی با دو مقیاس مجموعه‌های معماری و فضای عمومی، گفت:آنچه درمسجد امام، شیخ لطفالله، مدرسه چهارباغ، کاخ عالی‌قاپو، چهل‌ستون و بازار بزرگ اصفهان دیده می‌شود، ترکیبی از هنر و حکمت است؛ البته هنر معماری پیش از صفویه نیز تجسمی از حکمت و عرفان بود، اما در اصفهان عصر صفوی، این ترکیب با کثرت و تنوع بی‌نظیری ظهور کرد. ده‌ها اثر از جمله مساجد، مدارس، کاخ‌ها، ساختمان‌های اداری، حمام‌ها، بازارها، خیابان‌ها، میدان‌ها، پل‌ها، قهوه‌خانه‌ها و شفاخانه‌ها در انسجامی کامل، فضای شهری پرمعنای را ایجاد کردند. این استاد دانشگاه تأکید کرد: به نظر می‌رسد در این دوره، حکمت و هنر کاملاً در تعامل بودند و بر یکدیگر تأثیر می‌گذاشتند. هنر در حکمت و حکمت در هنر متجلی می‌شد و رشد می‌کرد. از همین رو، شاهد تحولات بزرگی در حکمت و فلسفه این دوره هستیم

« آگهی مزایده »

نوبت اول

شهرداری فلاورجان در نظر دارد **بر اساس مصوبه شماره ۱۴۵۹/۶/مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۳ شورای اسلامی شهر فلاور جان پارکینگ واقع در میدان آزادی با متر از تقریبی ۱۶۰۰ متر مربع را طبق شرایط ذیل براساس قیمت کارشناسی جهت پارکینگ عمومی به متقاضیان واجد شرایط به صورت اجاره بهاء برای مدت یک سال شمسی واگذار نماید .**

۱-قیمت پایه اجاره بهاء براساس قیمت کارشناسی ماهیانه مبلغ ۴۶۰/۰۰۰/۰۰۰ریال و جمعا برای مدت یک سال شمسی مبلغ ۵۲۰/۰۰۰/۰۰۰ریال می باشد که بالاترین مبلغ پیشنهادی برنده مزایده خواهد بود.

۲- شرکت کنندگان باید آخرین قیمت پیشنهادی خود را حداکثر تا پایان وقت اداری روز **یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۱ در سامانه ستاد بار گذاری نمایند.**

۳- کمیسیون در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.

۴- هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مزایده می باشد.

۵- جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت اینترنتی **www.falavarjan.ir مراجعه فرمایید.**

م الف: ۱۹۱۸۶۹۸

محمدعلی عزیزی – شهردار فلاورجان

نشانی: اصفهان،میدان آزادی، خیابان دانشگاه
نرسیده به حکیم نظامی، کوچه شهید روحانی، شماره ۵
تلفن: ۰۳۱-۳۶۹۳۷۵۰، ۰۳۱-۳۶۹۳۹۲۲ فاکس: ۰۳۱-۳۶۹۳۹۲۲
لینتوگرافی و چاپ:شاخه سبز توزیع:رویداد پارس

میراب وقصه تقسیم

آب با دیگ و فنجان

از روزگاران قدیم، کشاورزی شغل بسیاری از مردم ایران بوده است. ایرانی‌ها آب لازم برای زمین‌های کشاورزی را از طریق رودخانه‌ها یا قنات‌ها تأمین می‌کردند. برای اینکه آب بین زمین‌های کشاورزی مساوی تقسیم شود، مردم روستا یک نفر را مسئول این کار می‌کردند و به او میراب می‌گفتند. به گزارش فارس، زندگی‌بخش بود و هر قطره‌اش ارزشی بی‌پها داشت. هدر دادنش ناسپاسی بود و شرمساری می‌آورد. کشتزارها را سیراب می‌کرد و درختان را تازه‌گی و سرسبزی می‌داد. آن گاه بود که فراوانی می‌آمد و شامانی. اگر آب کمیاب می‌شد زمین خشک، ثمری نمی‌داد و شاخه درختان می‌پژمرد و آدمی گرسنه می‌ماند. ابرها همیشه زاینده و بارور نبودند و آسمان گاه بارشش را درغ می‌کرد. پس تنها چاره‌ای که می‌ماند، کندن کاریزها بود و جاری کردن آب در زمین‌های تفتیده و تاب دست دانه‌این کار، حساب و کتاب می‌خواست تا زبانی به کشاورزان نرسد و آب هدر نرود. کار و خوشکاری‌ای دشوار بود و آزمودگی و آموختگی می‌خواست که تنها از عهده «میراب‌ها» برمی‌آمد. میراب‌ها چنین بودند: محاسبه‌گرانی بی‌مانند و اوروسم‌شناسانی کارگشته.

۴ میراب‌ها در حساب و کتاب ورزیده بودند
میراب‌ها در چشم مردمان گذشته، قدر و جایگاهی بلند داشتند با احترام و بزرگداشت به آنان می‌نگریستند و می‌دانستند که بوئن‌شان دشواری زندگی را آسان می‌سازد. مردم کار را به میراب‌ها می‌سپردند و باور داشتند که هیچ کشاورز و زمین‌داری از آب دور نمی‌ماند. میراب‌ها در حساب‌و کتاب ورزیده‌بودند. اگر جز این بود، بخش کردن آب امکان نداشت و یکسان میان همه تقسیم نمی‌شد. این کار، از پدر به پسر می‌رسید و پیشیای خانوادگی بود. گاه نیز کسی را به میرابی می‌گماردند.

۴ کار میرابی بسیار دیرینه و هم‌پای ساخت کاریزها
از روزگاران، خبری از لوله‌کشی آب نبود. آب‌ها از جوی‌های روان و کاریزها به زمین‌های کشاورزی جاری می‌شد. از این‌رو، بخش‌بندی آن نیز به میرابی داشت که باریک‌بینانه محاسبه کند و آب‌ها را بی‌گوه‌کاست به زمین‌های کشت‌وزران و دهقانان برساند.میراب به معنی «میر آب» بود؛ یا به سخنی دیگر، کسی که تقسیم آب را مدیریت می‌کرد. آن‌ها با محاسبه‌گری، زمان و ساعت رساندن آب کاریز به زمین‌ها را مشخص می‌کردند. این کار باید دادرگانه و برابر انجام می‌شد. کوچک‌ترین کوتاهی و غفلتی، به بگو مگوها و ستیز و آویزه میان زمین‌دار می‌انجامید پس کار میراب‌ها «حساس» شمرده می‌شد. در گذشته، شمار زمین‌های کشاورزی فراوان بود. اینکه هر کشاورز و زمین‌داری چندساعت می‌تواند از آب کاریز استفاده کند، گفت‌وگوها برمی‌انگیخت و زمینه‌ساز ناخشنودی‌ها می‌شد. از این‌رو،میراب را برای این کار برمی‌گزیدند تا تقسیم آب را انجام دهد. پس کار میرابی را باید بسیار دیرینه و هم‌پای ساخت کاریزها دانست.

۴ میراب در جایی می‌نشست که به آن «خانه فنجان» می‌گفتند

میراب، آب کاریز را در جایی که از پیش مشخص شده بود جمع می‌کرد. سپس آب را به اندازه‌ی نیاز زمین کشاورزان یا آب‌انبار خانه‌ها، به آن‌ها می‌رساند. آبی که بدین‌گونه تقسیم شده بود یا به کار کشت‌ورزی می‌آمد یا برای آشامیدن بود و یا برای ذخیره کردن در آب‌انبارها.لین بخش‌بندی، باید برپایه برنامه‌ریزی و محاسبه انجام می‌شد. برای این کار، میراب در جایی می‌نشست که به آن «خانه فنجان» می‌گفتند. در آن‌جا با ابزار دیگ و فنجان، آب‌ها را تقسیم می‌کرد.

۴ هر فنجان برابر با شش دقیقه بود
فنجان کاسه مسی کوچکی به وزن ۱۷۵ گرم بود که روزن‌های ۱/۵ سانتی‌متری در میان آن پدید آورده بودند. این فنجان نشانه‌هایی علامت‌گذاری شده‌داشت.فنجان را درون کاسه مسی بزرگتری که مالامال از آب بود قرار می‌دادند. کاسه بزرگ‌تر در جایی گذاشته می‌شد که درجه‌ی ورودی آب از کاریز بود. آب از روزنه آرام‌آرام درون فنجان می‌ریخت، هنگامی که فنجان پر می‌شد به زیر آب می‌رفت. در این زمان، میراب بی‌درنگ فنجان را بیرون می‌آورد و سه بار تکان می‌داد و دوباره روی آب می‌گذاشت. این زمان، شش دقیقه بود. به سخن دیگر، هر فنجان برابر با شش دقیقه بود. بدین گونه مشخص می‌شد که هر زمین در یک ساعت به چند فنجان (کاسه) آب نیاز دارد.

۴ فنجان مانند دقیقه شمار یا ساعتی بود که زمان را نشان می‌داد

برای این که کشاورزان بتوانند چه زمانی نوبت آبرایی به زمین‌های آن‌ها می‌رسد، نزد میراب می‌رفتند و او با نگاه کردن به فنجان به آن‌ها می‌گفت که چندفنجان باید‌پر شود تا نوبت به زمین آن‌ها برسد.پیداست زمین‌هایی که بزرگ‌تر بودند، زمان بیشتری به آن‌ها آب می‌رسید. از این‌رو، فنجان مانند دقیقه‌بشمار یا ساعتی بود که زمان را نشان می‌داد. این کار که همراه با ستجش و محاسبه بود، از هنر رفتن آب نیز جلوگیری می‌کرد.پس ازآری که میراب‌ها به آن نیاز داشتند کاسه مسی بزرگ بود کاسه‌ای کوچک و روزنه‌دار به نام فنجان و جایی که به آن فنجان خاله گفته می‌شد.میراب‌ها همواره در فنجان بودند و چشم می‌گماردند که اندازه‌ی پُر و خالی شدن فنجان‌ها را از دست نهند. فنجان خاله همان کاری را انجام می‌داد که از ساعت آبی برمی‌آمد.

۴ در خورویرباباک، تقسیم آب هر ۱۴ روز یکبار انجام می‌گرفت

رساندن آب به آب‌انبارها نیز به همین‌گونه انجام می‌گرفت. آب‌انبارها در خانه‌های بزرگ، یا محله، ساخته می‌شد و از آن کسانی بود که در ستجش با مردم، درآبی افزون‌تری داشتند.

امتیاز در رتبه‌بندی روزنامه‌های سراسر کشور
شرب آب: ۸۲/۷ رتبه آگهی: ۱
آیین نامه اخلاق حرفه ای در لینک -درباره ما-
سایت اصفهان امروز منتشر شده است.
www.esfahanerooz.ir

عضو تعاونی مشروبات، انجمن مدیران رسانه

esfahanerooz

اسپوتنیک ۳؛ طلوع دانش فضایی

این ذرات با سطح ماهواره را ثبت و به دانشمندان امکان تحلیل بهتر محیط اطراف زمین را داد. از دیگر فعالیت‌های مهم آن می‌توان به اندازه‌گیری الکترون‌ها و پروتون‌ها در کمربند وان آلن اشاره کرد. این داده‌ها کمک شایانی به شناخت بهتر ساختار تابشی اطراف زمین کردند و مکمل یافته‌هایی بودند که پیش از آن توسط ماهواره اسپکسولر ۱ آمریکایی به‌دست‌آمده بود.

او افزود: اسپوتنیک ۳ به بیش از دوازده ابزار علمی پیشرفته مجهز بود که از جمله آن‌ها می‌توان به طیف‌سنج پرتوهای کیهانی، آشکارساز ذرات باردار، مغناطومتر برای ستجش میدان مغناطیسی، شمارنده گایگر – مولر، ردیاب میکرومته‌نورت‌ها، رادیومترهای خورشیدی و فرستنده‌هایی برای ارسال و انتقال داده‌ها به زمین اشاره کرد. کارشناس نجوم اظهار کرد: از نظر دستاورد، اسپوتنیک ۳ یکی از نخستین ماهواره‌هایی بود که اطلاعات مفصل و دقیق علمی از فضا جمع‌آوری کرد. داده‌های این ماهواره نقش بسیار مهمی در تأیید و تکمیل کشف کمربندهای تابشی داشتند. کمربندهایی که نخستین‌بار توسط ماهواره اسپکسولر ۱ آمریکا کشف شده بودند. این مأموریت تجربه‌ای ارزشمند برای شورای فراهم کرد تا در آینده بتواند ماهواره‌های پیچیده‌تری موفقیت‌های قابل‌توجه، اسپوتنیک‌۳ با چالش‌هایی نیز مواجه بود. در ابتدا قرار بود این ماهواره پیش از اسپوتنیک ۱ پرتاب شود، اما مشکلات فنی در موشک پرتابگر ۷-R باعث شد که پرتاب آن تا مه ۱۹۵۸ به تعویق بیفتد. بااین‌حال، فناوری استفاده‌شده در اسپوتنیک ۳ بسیار پیشرفته‌تر از نسخه‌های قبلی بود. بیشتر اطلاعات علمی آن از طریق سیستم رادیویی اسپوتنیک ۴ فراهم گرد. بیات گفت: این ماهواره به مطالعه میکرومته‌نورت‌ها یا همان ذرات ریز فضایی پرداخت. با بهره‌گیری از آشکارسازهای مخصوص، اسپوتنیک ۳ برخورد

را به میرابی می‌گماردند.

او افزود: وزن این ماهواره حدود ۱۳۲۷ کیلوگرم بود و از لحاظ جرمی به‌مراتب بزرگ‌تر از اسپوتنیک ۱ و ۲ محسوب می‌شد. اسپوتنیک ۳ حدود ۲۹۱ روز فعال بود و تا تاریخ ۶ آوریل ۱۹۵۹ که وارد جو زمین شد، همچنان در مدار به گردش خود ادامه می‌داد. کارشناس نجوم با بیان اینکه یکی از اهداف اصلی این ماهواره، مطالعه جو فوقانی زمین بود، ادامه داد: در این زمینه، اسپوتنیک ۳ توانست چگالی، فشار، دما و ترکیبات شیمیایی لایه‌های بالایی جو را اندازه‌گیری کند.

هدف دیگر آن بررسی پرتوهای کیهانی بود؛ این ماهواره با تحلیل تابش‌های پرتانری موجود در فضا، اطلاعات مفیدی درباره شدت و نوع این پرتوها به دست آورد، همچنین اندازه‌گیری میدان مغناطیسی زمین نیز از جمله مأموریت‌های آن بود. چرا که درک ساختار میدان مغناطیسی و اثرات ذرات باردار بر آن، نیازمند چنین اطلاعاتی بود که اسپوتنیک ۴ فراهم کرد. بیات گفت: این ماهواره به مطالعه میکرومته‌نورت‌ها یا همان ذرات ریز فضایی پرداخت. با بهره‌گیری از آشکارسازهای مخصوص، اسپوتنیک ۳ برخورد

را به میرابی می‌گماردند.

۴ میراب در جایی می‌نشست که به آن «خانه فنجان» می‌گفتند

میراب، آب کاریز را در جایی که از پیش مشخص شده بود جمع می‌کرد. سپس آب را به اندازه‌ی نیاز زمین کشاورزان یا آب‌انبار خانه‌ها، به آن‌ها می‌رساند. آبی که بدین‌گونه تقسیم شده بود یا به کار کشت‌ورزی می‌آمد یا برای آشامیدن بود و یا برای ذخیره کردن در آب‌انبارها.لین بخش‌بندی، باید برپایه برنامه‌ریزی و محاسبه انجام می‌شد. برای این کار، میراب در جایی می‌نشست که به آن «خانه فنجان» می‌گفتند. در آن‌جا با ابزار دیگ و فنجان، آب‌ها را تقسیم می‌کرد.

رئیس پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات جزئیات راه‌اندازی شهر سایبری را تشریح کرد و گفت: شهر سایبری گامی نوین به‌سوی تحول دیجیتال در کشور است. لیلا محمدی در گفتگو با مهر با اشاره به جزئیات همکاری مشترک و اهداف کلان تفاهنامه میان شرکت خدمات هوایی پست و مخابرات پیام و پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات، گفت: این تفاهنامه در راستای توسعه فناوری‌های نوین و تحقق تفاهنامه در حوزه‌های مختلف، توسعه خدمات نوین و تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه کشور امضا شد و مهم‌ترین محور این تفاهنامه، راه‌اندازی شهر سایبری در منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه بین‌المللی پیام است. او در ادامه گفت: شهر سایبری به معنای یک زیست‌بوم دیجیتال پیشرفته است که در آن زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، خدمات الکترونیک و کسب‌وکارهای نوآور در یک فضای جغرافیایی متمرکز در منطقه ویژه پیام، تجمع و توسعه می‌یابند و این شهر به‌عنوان یک شهر هوشمند تخصصی عمل خواهد کرد. محمدی با اشاره به اقدامات اصلی این پروژه بیان کرد: در شهر سایبری، حمایت از استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان، توسعه خدمات ابری و ذخیره‌سازی داده‌ها، گسترش شبکه‌های پرسرعت ثابت و سیار، راه‌اندازی شبکه‌های آزمایش فناوری و همچنین ارائه خدمات هوشمند در حوزه حمل‌ونقل هوایی و ایجاد گمرک دیجیتال برای تسهیل صادرات و واردات کالا‌های دیجیتال‌پیش‌بینی شده است. او در ادامه با اشاره به اینکه پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات در این پروژه نقش اساسی دارد، افزود: مسئولیت تحقیق‌وتوسعه (R&D) برای طراحی و توسعه

شهر سایبری؛ از حمل‌ونقل هوشمند تا گمرک دیجیتال

فناوری‌های بومی، انتقال دانش فنی به شرکت‌های داخلی و برگزاری دوره‌های تخصصی در حوزه‌های مرتبط با شهر سایبری بر عهده پژوهشگاه خواهد بود. محمدی همچنین درباره همکاری پژوهشگاه در تدوین و بازنگری طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پیام گفت: پژوهشگاه به‌عنوان مجری پروژه برای تدوین و بازنگری طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پیام انتخاب شده است. در حال حاضر، شرح خدمات این پروژه در مرحله نهایی‌سازی است، او در ادامه به سایر محورهای این تفاهنامه اشاره کرد: این تفاهنامه شامل استقرار دفاتر آزمایشگاه‌های تخصصی پژوهشگاه در منطقه پیام، تدوین چارچوب ارزیابی برای طرح‌های متقاضیان استقرار، نظارت مستمر بر شرکت‌های مستقر و تسهیل استقرار شرکت‌های معرفی‌شده از سوی پژوهشگاه در منطقه ویژه با بهره‌گیری از خدمات مالی و حمایتی فرودگاه پیام است. محمدی درباره منافع پروژه برای جامعه نیز گفت: این پروژه منافع زیادی برای جامعه به همراه خواهد داشت. از جمله ایجاد فرصت‌های شغلی مستقیم در حوزه‌های فناوری، تسهیل دسترسی به خدمات دیجیتال برای کسب‌وکارها و شهروندان، ارتقای صادرات خدمات فناوریانه به کشورهای منطقه و همچنین توسعه زیرساخت‌های پیام در فرودگاه پیام است. او در خصوص زمان فعال‌سازی پروژه گفت: راه‌اندازی شهر سایبری نیاز به برنامه‌ریزی بلندمدت دارد و باتوجه‌به ملاحظاتیی که در بازنگری طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پیام لحاظ خواهد شد، این پروژه به طور کامل در آینده نزدیک فعال خواهد شد.